

ALENA PROKOPOVÁ / 2. 3. 2016

Polednice

Do kin přichází moderní variace na klasické téma, volně inspirovaná stejnojmennou baladou Karla Jaromíra Erbena. Pod Polednicí je podepsaný debutující režisér Jiří Sádek. Hlavní roli ve filmu šestadvacetiletého tvůrce ztvárnila Anna Geislerová, diváky však distributor hodlá oslovit i hororovým žánrem.

Kytice Karla Jaromíra Erbena poprvé vyšla v roce 1853. V jejím rámci patří balada *Polednice* vedle *Pokladu* k nejstarším (Erben ji napsal už v roce 1834). Obě básně však spojuje téma provinilé matky, přičemž téma přečinu a trestu prostupuje celou Erbenovu sbírku. *Polednice* je skvostná miniatura využívající aristotelovské dramatické jednoty: odehrává se v krátkém časovém úseku a vedle dvou postav – matky a malého dítěte – na scénu přivádí i titulní nadpřirozenou bytost. Rozzlobená žena, která při vaření láteří na zlobící dítě, se proviní proti povinnosti mateřské lásky a zavolá si na svého nezbedníka pomoc „shůry“, za což je nebývale krutě potrestána.

Právě úsporný dramatický půdorys a neúměrnost trestu se postaraly o popularitu balady, jež patří k nejpůsobivějším i v poměrně nedávném autorském přepisu *Kytice*, který v roce 2000 režijně obstaral F. A. Brabec. Pomineme-li komediální verzi Jiřího Suchého v muzikálové divadelní adaptaci Erbenova díla z roku 1972, dostává se tak *Polednici* stále ještě „vážné“ odezvy. Příčinou je jistě dramatická situace opřená o postavu ženy-matky, která musí čelit vypjaté situaci bez jakékoli, zvláště mužské pomoci.

Pro Michala Samira, který k *Polednici* Jiřího Sádka napsal scénář a spolu s producentem Matějem Chlupáčkem se podílel i na spolurežii filmu, se erbenovský svět posunul směrem k současnosti. Do zapadlé české vesničky, jež je dějištěm příběhu, tak jezdí autobus. Osamělá matka nosí sice džíny, zůstává však nadčasovým středobodem vyprávění.

Eliška je mladou ženou, která uprostřed léta přijíždí do rodné vsi svého manžela, aby tam hledala nový domov. Své dceři Anetce ovšem nedokáže říct, že její milovaný tatínek už nikdy nepřijde domů. Spáchal totiž sebevraždu. Mezi matkou a dítětem se rychle rozevívá propast lži. Nelítostně horké léto dohání Elišku ke stavu, který už nemá nic společného s normalitou. K tomu mimoděk přispívají i navenek bezproblémoví, dobrosrdeční sousedé. Úzkost hrdinky zvyšuje zvláště pomatená manželka starosty Mráze, která prý kdysi zabila své dítě...

Pro diváka znalého předlohy, která stále ještě ve školách patří k povinné četbě, se tak filmová *Polednice* stává hrou, která se střídavě přibližuje a odchyluje od známých skutečností. Eliška nevyhnutelně směřuje ke známé situaci, vyprávění však dovedně balancuje na ošidné hraně mezi psychologickým filmem a hororem, pracujícím s nadpřirozenými prvky. Moderní kinematografie má dostatek výrazových prostředků k tomu, aby udržela diváka v napětí až do samého konce. Režisér Jiří Sádek, který je absolventem Filmové akademie Miroslava Ondříčka v Písku, umně pracuje s prvky, které mohou (ale možná nemusejí) být výplodem matčiny utýrané mysli. Navzdory distributorovým tvrzením tak *Polednice* není čistým hororem, ale spíš psychologickým thrillerem s hororovými prvky.

Hlavní podíl na přitažlivosti filmu má komplexní obrazová koncepce, kterou zaštilil zkušený kameraman Alexander Šurkala. Ten je podepsaný i pod celovečerním debutem Matěje Chlupáčka *Bez doteku* (2013). Na svém kontě má však i spolupráci s Davidem Ondříčkem (*Šeptej*, 1996), Jurajem Herzem (*Habermannův mlýn*, 2010) či Petrem Zelenkou (*Karamazovi*, 2008, *Ztraceni v Mnichově*, 2015). Šurkala využil příležitosti natočit *Polednici* na filmový materiál. Výtvarné kvality filmového obrazu zvyšují působivost exteriérových scén, realizovaných v loňském extrémně horkém létě. Promyšlenost Šurkalovy práce naznačuje, proč se *Polednice* z původně plánovaného „malého“ snímku realizovaného na digitální kameru změnila v plnohodnotnou filmovou podívanou. Celistvý, ambiciózní koncept dobře sluší snímku, založenému na Sádkově energii i zkušenostech Michala Samira a Matěje Chlupáčka. Lákadlem pro diváky má být zvláště Anna Geislerová, které zdařile sekundují Daniela Kolářová v roli šílené sousedky Mrázové a talentovaná Karolína Lipowská jako malá Aneta. Mužských rolí se úspěšně zhostili Zdeněk Mucha (starosta Mráz) a Jiří Štrébl (soused Poláček). Také díky zajímavému obsazení tak společnost Barletta opustila rovinu nízkorozpočtových titulů (*Bez doteku*, Samirův režijní experimentální debut *Hany*) a mění se v rámci

tuzemské produkční sféry v respektovaného hráče.

Polednice (ČR 2016), scénář: Michal Samir, režie: Jiří Sádek, kamera: Alexander Šurkala, hudba: Ben Corrigan, střih: Michal Lánský, hrají: Anna Geislerová, Karolína Lipowská, Jiří Štrébl, Daniela Kolářová, Zdeněk Mucha, Marie Ludvíková, Tomáš Bambušek, Halka Třešňáková ad. Falcon, 90 min. Premiéra 3. 3. 2016